

J E L E N K Ö R.

88. szám

Pest szombat november' Isójén

1834.

F o g l a l a t: Magyar- és Erdélyország (orsz. ülések 's az urbéri I. czikk folytatása végig 's a' II. kezdete; kinevezések; Aradon conservatorium alapítási szándék; hadi seregbeli változások.) Spanyolország (Bilbao; Sanz, Lorenzo, Rodil, Mina; procerkamara biztossági javaslat a' küladósságokról, Zumalacarreguy, Jaureguy; gőzhajó-társaság 's egyebek.) Anglia (kedvező hírek a' négerekről; O'Connell 's t.) Franciaország (C. Desmoulins, Sesmaisons; a' Quotidienne 's P. di Borgo; Deulé; Persil körlevele a' praelatusokhoz; Livingston; Boieldieu eltakarítottása; Decazes 's t.) Svédország (Lindeberg levele 's egyéb állapotjával rokonok. Törökország (Times közlése a' párisi 's londoni követekről.) Görögország (Athene, királyi lak és kormányzóhely; a' görögök erkölcsi rajza.) Németalföld (Haber levele.) Elegyhir. Gabonaár 's pénzkelet.

MAGYAR- és ERDÉLYORSZÁG.

Pozsony: A' 245 orsz. ülésig a' kir. leirással összehasonlított urbéri munkálat 3dik czikkjében a' 4dik §szig, a' faészásig haladtak a' KK. és RRék. — A' minap félbe szakasztott urbéri I. czikk folytatása imez: 7. §. Az említett szabad adásvevés sikeresítésére megkívántatik: a) Földesur jóváhagyása, de hogy ennek önkényes, igazságtalan 's ezen törvény 4. szakaszában megállapított büntetés alatt tilalmazott meg nem egyezése által a' czél elérése bizonytalan ne legyen, az igazságos megtagadás esetei csak azok lehetnek, mellyekben a' jobbágyok elmozdításának helye létszen; a' külföldiekre nézve pedig meghatározatik: hogy közülök mind azoknak, kik a' hozandó törvény elvei szerint lakosságot nyerenének, a' jobbágytelki haszonvétel szerzhethetése megengedtetik. b) A' béjegyzés; melly végre a' jegyzőkönyvek egy példánya a' földesurnál — másik pedig a' helybeli községnél fog tartatni, mellyben minden adásvevés esetében a' földesur megegyezésével kötött szerződés szórul szóra beirassék; hogy ha pedig a' vevő jobbágy hibája miatt a' béjegyzés elmulasztatik, a' szerződés megsemmisítettnek tekintessék. — A' béjegyzés taksája végre még az olly helyeken is végképen eltöröltetik, hol eddig gyakorlatban volt; az eddig kötött urbéri szerződések iránt e' részben megállapított V. cikkely határozata sértetlenül hagyatván. Azonban nyilvánosan rendeltetik, hogy a' szabad eladással élni akaró jobbágy, ha egyébiránt az e' cikkben szabott feltételeknek tökéletesen megfelelt, a' haszonvételi jótéteményt, akármikor, még a' 2dik §ban érintett időn kívül is más vevőre szállíthatja. Továbbá 8. §. nyilván kijelentetik: hogy minden illyes adásvevésekben az urbéri rendbeszedési (szabályzás) jus fenmarad, minélfogvást: a) az illyes adásvevések az egész határösszesítésnek (commassatio) semmikép akadályul nem lesznek; b) azon esetben, ha az eladás által másra szállt illyes jobbágytelkek, a' törvényes mértéket felülhaladnak, azok haszonvételét bíró jobbágyok, az előbbeni felesleg mennyiséget új rendbeszedés alkalmával teljességgel nem kívánhatják, hanem az ország különböző helyeinek osztályozata (classificatio) szerint megha-

tározott törvényes mértékkel tartoznak megelégedni. Ugy viszont: ha a' telek törvényes mennyiségében hiány volna, az esetek különségéhez képest vagy az állományok pótoltsanak ki, vagy az ezektől járó tartozások szállítsanak le; c) olly helyeken, hol a' legelő még közös, az adásvevések a' törvényesen eszközendő urbéri rendbeszedést — következőleg az elkülönözést, vagy megszorítást (ezen szót a' k. k. leírás kihagyatni, a' RRék pedig megtartatni kívánják) sem fogják akadályozni: valamint az előbbeni köz használatnál fogvást a' törvényes járandóságon felül a' legelő haszonvétele sem terjesztethetik ki. 9. §. Ezen adásvevéseknek eseteiben a' jobbágytelkek külső illetőségeit a' belsőtől akármiképen elszakasztani, vagy a' telkeket a' földesuraságnak megegyezése nélkül szétdarabolni nem szabad. 10. §. Hogy számomban teleknek kevés kézbe jutásából kár ne következék, a' legnagyobb mennyiség, mellyen felül ugyanazon egy vevőnek egy községben urbéri telkeket szerezni nem szabad, olly módon állapítatik meg: hogy azon helyekben, hol 40 egész urbéri telknél több nincsen, csak egy egész telket, hol pedig az egész urbéri telkek mennyisége ezen számot felülhaladja, ott jelesül 40 telektől fogva 80ig bérekesztőleg két telket, 80tól fogva 120ig bérekesztőleg három telket, — végre a' melly helyeken az egész urbéri telkek mennyisége az utóbb érintett számon túl megyen, ott négy 's nem több egész telket vehet meg ugyanazon egy személy. Kivételnek azonban következő esetek: a) Ha örökösödés, vagy végintézetnél fogvást valamely telkek olyanra szállanak, ki már a' kiszabott legnagyobb mennyiséggel bír. b) Ha a' telkek, fentartatván az 1741: 8. törvény rendlete — bírói ítélet mellett követelés fejében adatnak által, vagy a' hitelezők összehivatása, vagy árverés alkalmával a' megbukott jobbágynek telkeit mint legtöbbet ígérő szerzi. c) Ha a' telek elhagyatott, 's más senki azt felvállalni nem akar. d) Ha valamely jobbágy több vele bár egy kenyéren élő fia közül egyiknek, vagy másiknak külön lakhelyéül a' meghatározott számon felül is szerezne telkeket; — 's végre e) ha valamely helység telkei nem egész, vagy félházhelyekre

hanem más irányban t. i. másfél, vagy $\frac{3}{4}$ rész telekre volnának kiszabva, és a földesur az illy állományok felosztásában meg nem egyeznék: mert ekkor például a két telek-szerzésre képes jobbágy, ha egyenként $\frac{1}{2}$ részből álló két telek vétele által már két egész helynél is többet szerezne, a földesur azonban ezen állomány eldaraboltatását meg nem engedné, az ebből eredő felesleget is szabadon megtarthatja. Egyébiránt az eddig szerzett urbéri telkek e törvény rendelkezése alá nem tartoznak. Temes, Torontal és Krassó vmegyékben 's az ország más helyein, hol szabad adásvevés uralkodik, a jelenleg divatozó, számmélti jobbágytelek-szerzés szokását sértetlenül hagyván. 11. §. Ezen kívül minden zálog, vagy ehhez hasonló lekötés czime alatt tett adásvevések megsemmisítetnek, 's egyszersmind a rajta fekvő pénz elvesztése mellett általán fogva tilalmaztatnak. 12. §. Fenmaradván az első részbeli 40dik czim rendelete, a jobbágyok és urbéri zsellérek elmozdításának következő esetekben lesz helye: a) Ha a jobbágy főkép tulajdon hibája által az uri és közterhek viselésére nyilván elégtelen lenne, még pedig ha saját hibája által, azonnal a következő §ban előadandó mód szerint, egyéb iránt pedig erő-megújításra egy esztendei pihenés-időt engedvén (a kir. leírás illő és méltalmas időt említ). Ha pedig b) nagy és a közönségre nézve veszedelmes kicsapongásokban, vagy c) ha jobbágyi kötelességre nézve az uraság kárával több izbeli nyilvános nyakasságban vétkesnek találtatnék. 13. §. Az elmozdítás egyedül az urbéri uton fog végre hajtatni; — szabad levén a törvény értelmében a feljebbvitel. Az elmozdító végső ítéletnek kihirdetése után három hónap engedtetik a jobbágyoknak, hogy az alatt a kiegyenlítőknök kölcsönös kiegyenlítése megtörténhessék, 's egyszersmind ő más lakhelyről gondoskodhassék. Ha e törvényes határidő alatt a jobbágy javait nem adta volna el, a rendelendő megyebeli küldöttség jelenlétében annak saját épületei, 's javításai a telek hasznóvételével együtt árverés útján el fognak adatni, ezeknek árából pedig úgy, mint a költözés egyéb eseteiben, mindenek előtt a tartozások lerovatván, a fenmaradandó somma magának a jobbágyoknak kezébe adassék. 14. §. Ha a jobbágy törvényes elmozdítása esetében, az előbbi szakaszban rendelt árverés fogamat nélkül maradna, vagy bármely oknál fogva más jobbágy befogadásának szüksége fordulna elő, a földesur azonban ezt mingyárt nem teljesíthetné, az illető telek elhagyatása esetét az illető szolgabíró különösen, még pedig hivatala elvesztése 's a kár-megtérítésnek is egyedül önnön személyére szorított terhe alatt tartozik — kihirdetés végett a

megyének legközelebbi közgyűlésére bejelenteni, — a megye pedig, míg a telek megszálltatása maga módján eszközölthet, ha szükség lenne, előre bocsátván az elhagyatás okai iránti vizsgálatot, az illető községet hathatósan arra ügyekezzenek birni, hogy az illy telek miveltését a vele járó hasznokkal és terhekkel vállalja magára; hacsak a vizsgálatból ki nem világosodnék, hogy a telek vagy csupa helybeli viszontagságok által lett haszonvehetlenné, vagy a földesur kegyetlenkedése miatt hagyatott el; mert első esetben az olly teleknek, a mennyire t. i. vagy egy részben, vagy egészen lett haszonvehetlenné, vagy csupán használható mennyiségéhez illesztessenek az urbéri tartozások, vagy az urbérik közzül töröltessék ki, 's az ügy, e közben változatlanul hagyatván, a m. k. Helytartó-tanácsnak terjesztessék fel; az utóbbi esetben pedig kegyetlenségi fenytékre lesz vád-nak helye a földesur ellen; azon elhagyott telek pedig a községnek vagy akárkinek, ki azt művelni akarja, annak megnépesítéseig v. szállításaig, mellyre az 1723: 17 czikkely szerint minden elhagyott telekre nézve, ügyelni kötelesség, a szokott terhek viselése mellett adassék által; egyébiránt a mennyiben a megyében illy telekre jobbágy nem találkoznék, az a kir. Helytartó-tanácsnak jelentessék be. 15. §. A jobbágyok és zsellérek gyermekeitől a szabad költözhetést, fentartatván a törvényes atyai hatalom, megtagadni, következőleg mesterség-tanulástól, vagy akármilyen más tisztes élet neme követésétől őket eltiltani semmikép nem lehet — kiknek a költözés esetében nem a földesur elboesátó, hanem a vármegyei tisztviselő bizonyító-levelére lesz szükségök. Ezen rendelet a házatlan zsellérekre is kiterjesztetvén, úgy mindazáltal, hogy ezek eleve kötelezéseiknek mindenkép eleget tegyenek. II. törvényczikkely: A jobbágytelki állományról. Minthogy a helyek osztályozata 's a jobbágytelki állománynak ezen épült mennyisége az illető urbéri szabályok által, az ország minden részeiben már régóta meg van határozva, 's annyi időtül fogva igen sok telek-osztály, 's határ-rendbeszedés (szabályozás) az érdeklött intézeteken alapul, az eddigleni urbéri rendeletek által megállapított helyosztályozat, 's állomány-mennyiség jövődöre is fen fog tartatni. Ehez képest ugyanazon jobbágytelki állomány, melly Magyar és Horvátországra nézve, a helyosztályozati rendszeres munka folytában Maria Terézia alatt költ urbéri rendelet által 1,100, 1,200, vagy 1,300 négyszegölre számított holdak, vagy illetőleg kaszálók mennyiségével, minden helyre nézve kiszabott, valamint Temes, Torontal, és Krassó megyében minden holdra határozott 1,600 négyszeg ölben, a legelőre nézve is megállapított,

's vég
nös he
megha
rém,
det 2.
Pozse
mind
menny
belső,
is alap

F
zatáná
zászló
gi tan
gatója
15ki
körösn
15ki
nok D
jóság
ni ke
czellar
nál Zn
róság
Merzse

A
velőji
a' muz
lenállh
gasb é
hijány
get, a
mértet
's így
's nem
ke —
bizony
don,
zet ny
gyerm
éneklé
ták, 's
tézet
sát 's
vánván
gató v
séges
tott. I
összeü
don le
dezése
mutatt
's Ara
rül kül
Conser

's végre az alsó tótországi 3 vármegyében különös helyosztályzat mellett, és minden megyében meghatározott holdszám-mértékben, jelesül Szerém, és Verőcze megyékben egy hold szántóföldet 2,000, a' kaszálót 1,000 négyszeg öltre, Pozsega vmegyében pedig mind a' szántóföldet, mind a' kaszálót 1296 négyszeg öltre számított mennyiséggel mai napig dívatban vagyon, mind belső, mind külső járandóságra nézve, jövődöre is alapul tartatik meg.

Fels. Urunk sept. 25kén költ magas határozatánál fogvást a' hétszemélyes táblánál megürült zászlósrendi helyre a' m. k. Helytartó-tanács eddigi tanácsosát 's a' m. tartomány-biztosság aligazgatóját b. Perényi Zsigmondot közbiróvá; oct. 15ki határozatához képest Zdenesay Miklós körösmegyei első alispánt k. tanácsossá, még aug. 15ki eltökélténél fogva pedig valódi udv. titkoknok Dercényi János urat, cs.k. nemzetségi 's ősi jöszágai főkormányánál legelső titoknokságra emelni kegy. méltóztatott. — A' nm. m. k. u. Kancellaria a' tiszáninneri kerületi (eperjesi) táblánál Zmeskall József elhunytával megürült közbiróságra sárosmegyei volt első alispánt, Szinnyi Merzse Lászlót nevezé ki.

A radról: A' hangászat némelly lelkes kedvelőji azon meggyőződésnél fogva, melly szerint a' muzsika emberi indulat-szelidítésre bizonyos ellenállhatlan varázs erővel bír, 's a' lélekben magasb érzelmeket gyújtván, a' szükséges neveléshijányából többnyire származni szokott keménységet, a' szép 's felségesnek gyönyörködtető megismertetése 's kedveltetése által mérsékli 's enyhíti; 's így némileg az erkölcsi tulajdonok kifejlődésök 's nemesítésükre is a' leghatatosb eszközök egyike — ez előtt két évvel, tulajdon ösztönükből, bizonyos mennyiségű pénzt összetevén, itt Aradon, egy házat béreltek ki, hol a' segédkezet nyújtó részvényesek által kijelelt fiu 's leánygyermekeket e' végre fogadott mesterek által éneklésre 's egyéb hangszer-játszásra tanítták, 's jelenleg is taníttatják. Ezen hangász Intézet vagy Conservatorium további fenmaradását 's nagyobb kiterjedését örökre biztosítani kívánván a' részvényesek, magok között egy igazgató választottságot neveztek, mellyre a' szükséges elvek kidolgoztatása 's előterjesztése bízott. Minek folytában, az, f. évi június 3dikán összeülvén, valamint a' Conservatoriumnak mi módon leendő örökösíthetése, úgy annak belső elrendezése végett kívántató alapokat kidolgozta 's bemutatta. Ezek után b. Orczy Lőrincz, aradi főispán, 's Arad kir. város felszabadítására legfelsőbb helyről küldött kir. biztos ur f. év. 7bere 2kán ezen Conservatoriumnak pártfogása alá vétele iránt ké-

retvén meg, azt, minden közhasznú intézetet lelkesen pártoló szokása szerint a' többször említett muzsikai társaság örömeire elfogadni, sziveskedett. Erre azon forró ohajtás ébredt a' csak még első zsengejében letező Conservatorium részvényeseiben: hogy ezen intézet nem csak az aradiak hasznára, hanem az egész szeretett Haza jövődöbeli javára 's diszére alapíttassék, mellyben idővel több számu 's pedig tökéletes hangász 's énekes képezetthessék. Minthogy pedig ezen kívánság valóslása egyedül közönséges részvét 's tetteleg hathatós pártfogás mellett eszközölhető: ennél fogvást az aradi Conservatorium igazgató választottsága, megbízatása következtetésében felszólítá Arad megye minden karu és rendű vagyonosait, nyomtatott 's fejenként mindenikhez utasított levél által, hogy a' ezélba vett Conservatorium további fenmaradására, 's egy ahoz kívántató épület felállítására v. általános mennyiséget egyszerre, vagy pedig bizonyos tőkének évenkénti kamatját ajánlani buzognának, 's azon édes remény kecsegteti, hogy illy szép 's idővel szerfelett hasznos gyümölcsöket hozandó intézet alapításához segedelmökkel járulandnak, 's nevöket az aradiak halás sziveikben így is örökítendik.

A' cs. kir. hadiseregnél következő változások estek: báró Piret de Bihain vezér-örnagy lett mainzi várparancsnokká; Lang Filep nyugpénzes vezér-örnagy szinte várparancsnokká Károly-Fehérvárott Erdélyben. Előmozdítottak: ezredességre következő al ezredesek: Vogel Antal 2ik sz. Sándor császár gyal. ezredétől 37 számú, b. Máriássy gyalog ezrhez; Gerster Tivador az ingenieur-testtől várezredessé 's parancsnokká Lissa és Lessina szigeteken. Örnagyságból ezredességre: Bellegarde Henrik gr. 6 sz. Fiquelmont dragony. ezr. 's Fichtl Ferencz báró a' 9 sz. Bentheim hg. gy.ezr.től. Gyalog 's lovag kapitányságból örnagyságra: Standeisky József a' 60 sz. Wasa hg. gyal. ezr. a' fő 's német-rendmesteri 4 sz. ezr.hez 's ideigleni segédde a' németrend főmestere fens. Antal főhg mellé; Esch Károly Fridrik, István főhg 58 sz. ezrtől; Kneisler Antal, Lilienberg gr. 18 sz. gy. ezr.től; Mattei Ferencz, Kinsky Keresztely gr. 16 sz. ezr.től; Kleinberg János, Latour gr. 28 sz. gy. ezr.től; Röhlein Ferencz, Gyulai gr. 21 sz. gy. ezr.től; Bartels Vilmos, Fiquelmont gr. 6 sz. drag. ezr.től; Swoboda János, Minutillo báró 3 sz. drag. ezr.től; 's Ottinger Ferencz a' sardinai király 5 sz. huszár ezr.től, mindnyájan illető ezredeiknél. Továbbá Stark Adolf, Rothkirch gr. 12 sz. gy. ezredtől, Bentheim hg. 9. sz. gy. ezr.hez; Managetta Antal, Bakonyi báró 33 sz. gy. ezr.től Lajos főhg 8 sz. gy. ezr.hez; Möller György a' bombázó testtől az alsó ausztriai őrség pattantyús kerületéhez; Rohm János szinte a' bombázó testtől fő-tüzmmester saját testületénél 's eddigi tisztkörében; 's Pilsak Venczel a' kincstári fegyvergyártól a' 2ik tábori pattantyús ezrednél. — Martini Antal estei Ferencz Ferdinand főhg 32 sz. gy. ezr.nek ezredes parancsnokára a' vézeri tábornok v. szállásmesterkar osztályának

kormányára bízott ideiglen. szintazon vezéri szállás-mester-karhoz tudatva. Gedeon József, Máriássy b. 37 sz. gy. ezr. nek alezredese 's parancsnoka estei Ferdinand főhg mellett marad; Tschernak János, az első tábori pattantyús ezred őrnagya parancsnokává lón az őrségi pattantyús kerületnek Dalmáziában; Weis Ferdinand b. nyugpénzes őrnagy ismét val. őrnaggyá lett Máriássy b. 37 sz. gy. ezr. nél. Nyugpénzre tétettek: Loen József b. vezér-őrnagy 's eddigi várparancsnok Károlyvárott; 's következő ezredesek: Kulmer Ferdinand b. a' budai őrségi pattantyús kerület parancsnoka vezérőrnagyi czimmal 's nyugpénzrel; 's Fackh József, Geramb b. 4 sz. huszár ezr. ből. Továbbá következő alezredesek: Hoffmeister Péter, Fiquelmont gr. 6. sz. drag. ezr. től ezredes czimmal; 's Chiolich Károly Bentheim hg. 9. sz. gy. ezr. től. Őrnagyok: Meisner Antal, Kinsky Keresztely gr. 16 sz. gy. ezr. től; Csemiczky Imre a' sardiniai király 5 sz. huszár ezr. től 's Beredl József az ingenieur-testtől, mindnyájan alezredes czimmal; továbbá Bein Ferencz, Mazuchelli gr. 10 sz. gy. ezr. től; Reichenbach Móricz, Lilienberg gr. 18 sz. gy. ezr. től; Homme Vincze, Latour gr. 28 sz. gy. ezr. től; Hornigg Bernát, Minutillo b. 3 sz. drag. ezr. től. Őrnagy czimmal következő gyalog 's lovag kapitányok: Gerscher Ferencz, Fiquelmont gr. 6 sz. drag. ezr. től; Mayer Károly, a' fő 's német rendmesteri 4 sz. gy. ezr. től díjtoldalékkal; Horváth János lánésás-testőr, Kempf Vilmos, Latour gr. 28 sz. gy. ezr. től; Brockmann Henrik, Bianchi b. 63 sz. gy. ezr. től; Martiniz Bálint, Minutillo b. 3 sz. drag. ezr. től; Gyergyey Gábor, Liechtenstein hg. 7 sz. huszár ezr. től; 's Némethi Pál I. Miklós orosz czár 9 sz. huszár ezredétől.

SPANYOLORSZÁG.

Oct. 18án se a' Moniteur, se a' többi minis-teri lap nem ada tudósítást a' had színhelyéről; a' párisi levelek is hallgatnak, úgy hogy még mindig kétes, ha Bilbaot valóban elfoglalták é a' carlosiak vagy sem. A' j. des Débats a' fölkel tartományok állapotját festvén azt mondja, hogy a' sereg, mióta Rodil a' fővezérséget letette, föl-ozslásához látszék közelíteni, minthogy főparancsnok nélkül valq. Sanz ezredes a' hadminis-tertől a' seregszerkesztésre küldve oct. 2án ért Pamplonába. E' pillanatban Lorenzo gen. (a' legmunkásabb 's legfáradhatlanabb mindnyája közt) viszi a' főparancsnokságot, de csak ideiglen. — Rodil se munkás-ság, se hathatóság híjával nem volt, 's habár terveit gáncsolhatni is, az ellenség cseleit még is mindig ki tudta játszani; soha sem hagyott neki időt elhatározó munkálatra, 's maga soha nem vesztett, se meglepetni magát nem hagyá. Altal-jában mondhatni: Rodil épen azon állapotban hagyja el a' hadszin-tért, mellyben azt általvevő elő-deitől. Igazság azt elismérni, hogy d. Carlos meg-jelente a' fölkel tartományokban olly nehézségeket gördíte utjába, millyekkel elődeinek küzdeni nem kelle. Mindezekből azt hiszi a' j. des Débats, kinek egy kis túske szemében az ultraliberalis Mi-

na kineveztetése, hogy Mina sem lesz szerencsés; a' többinél; mert világos, hogy a' süker egészen más dolgoktól függ, mint a' vezérek ügyességitől. A' National szerint e' tartományok fölzendülését azon privilegiumok megsemmisítettése okozta, mellyel a' baski tartományok birtanak, 's mellyeknél fogvást azok Spanyolországhoz mint statushoz kapcsolva soha sem voltak. — Carlos csak ürügy és alkalom. Romagosa elfogatása 's kivégeztetése kivált a' guerillafőket igen megrettenté 's bátortalanitá A' Moniteur 20kán következő telegraphi hírleményt közöl Madridból oct. 14ről, melly Bayonneból 19én érkezett Parisba: „A' procerkamara pénzügy-biztossága tegnap adá be tudósítását a' külső adósság iránt 's a' törvényjavaslat elfogadását ajánlá azon módosításokkal, mellyekkel azt a' procuradorkamara elfogadá; de egyszersmind azt adja hirül, hogy a' Guehardféle kölesön elismerését is fön-tartja magának, kérelem-alakban kívánni, mihelyt a' körülmények azt meg fogják engedni. — A' Moniteur szerint: „Bayonnei hírlemény tudatja, hogy Zumalacarreguy 11kén gyalogsága legnagyobb részével, 's egész lovasságával los Arcos ellenében állott. A' villareali osztályt is, miután castiliai kicsapásával felsült, magához csatlá. — Zumalacarreguy az ulzami völgyet oda készül hagyni, mert ott a' cholera dühöng. — D. Carlos 10kén még Onyatében volt. A' Junta Santestebanban van. — Mint beszélék Jaareguy Villafranca mellett a' fölkelőket megverte.“ — A' Vapor szerint Cataloniában a' carlosi csoportok úgy eltűntek mint a' pára (gőz) a' hegyen. Csak itt ott láthatni néhányat szélyengve, de kik nem annyira a' carlosi zászló kitűzésével foglalkoznak, mint egyébbel, t. i. fösztással. — Madridban, gőzhajó-társaság alapult, a' félsziget meghajózására; tőkéje 36 millió reálnyi. A' közlési pontok ezek. 1) Londonból Falmouthon, Vigon, Corunnán és Portón keresztül Lissabonba. 2) Lissabon és Porto közt. 3) Gibraltar, Cadix és Sevilla közt. 4) Gibraltar, Malaga, Carthagená, Alicante és Barcelona közt. 5) Bilbao, Coruna és Porto között. — A' saragossai Diario szerint az ottani főbenjáró törvényszék don Saez Antoniot összeesküvés végett a' királyné kormányára ellen, halálra ítélte. — Aldudesből oct. 14ről azt beszéli némi levél, hogy Zumalacarreguy Silveti faluból bizonyos őszvér-hajcsárt fogott el, mert Pamplonába szentet vitt, noha ezt a' carlosiak halálbüntetés alatt megtiltották. Épen agyon akarták löni, midőn vője oda siette, 's életét azon ígéretre, hogy 1500 pár nadrágot szállitand számukra, még megmentheté. — Bayonneból oct. 14iki levelek jelentik, hogy Bilbaoból vett tudósításoknál fogva e' város, mellyről közönségesen hírlík, hogy a' carlosiak kezei-

be ke-
van. A
mert a
a' ten-
teségg
indult
Zaval
rosbel
Azoul
fiatals
ne, '
erősít
losiak
hogy
lúják
uralko
óta M
zonyo
land
érzi n
szólít
falai a

melly
dublin
kozás
O'Con
vasla
meg
gényi
törvé
ülésé
rek é
ben a
hoz l
írják
get v
galma
mert
is dol
még
loban
isteni
ke, r
nép
most
séges
mind
Conn
csak
tudni
javíts
ges v
rekvo

be került, még folyvást a királyné hatalmában van. A' carlosiak ugyan megpróbálák a' bevételt, mert a' város igen kedvező pontot nyújtott volna a' tengerparttal lehető közlekedésre, de nagy veszteséggel visszaverettek. Nem is Zumalacarraguy indult Bilbao ellen, ő Navarrában mulatott, hanem Zavala akará e' várost meglepni. Mint állítják a' városbeliek közül némelyekkel egyetértésben is volt. Azonban e' hiedelmében megesalatozott. Számos fiatalság, többnyire előkelő házakból, indult ellene, 's különösen jól folytatott tüzeléssel a' megerősített barát-klastromból nagy kárt tettek a' carlosiakban. Egyszersmind azt is jelentik Bilbaoból, hogy a' choleraanak ott vége. Ugyan e' levelek állítják, hogy a' carlosiak közt nagy rendetlenség uralkodik, 's csoportonként szökдösnek, kivált mióta Mina főparancsnokká neveztetett. Annyit bizonyosnak hírlenek, hogy Mina nem sokára kiálland a' sikra. Már több nap óta lovagolhat, 's jól érzi magát mellette. Sokan azt tartják, Mina föl-szólítást bocsátand a' sereghez, melly Pamplona falai alá gyüvend össze.

A N G L I A.

Irlandban oct. 26-kára volt azon nap kitűzve, mellyen az O'Connelli adó fog összeszedetni. Egyik dublini lap nem kételkedik ugyan a' szükséges adakozások összegyüvendésén, de erősen állítja, hogy O'Connell a' kisebb telekbirtokosakat új tized-javaslatával nagy részben elidegenítette. Ez alatt meg Cobbett járja Irlandot, 's a' népséget a' szegényi törvény ellen tüzelgeti. — A' jóniai szigetek törvényhozó gyülekezete aug. 4-kén rekeszté első ülését. — Az angol gyarmatokból kedvezőbb hírek érkeznek a' négerrek állapotjáról. Barbadoesben aug. 25-ig már valamennyi rabszolga munkához látott, ugyszinte Antiguában is, honnan ezt írják: „Tudomásunk 's hiedelmünknel fogvást a' szigetet valamennyi munkásai ismét dolgoznak. Nyugalmas minden, sőt meg sem háborították a' csend; mert bár a' munkások néhány nap vonakodtanak is dolgozni, nagyobb bért reméllvén kiesikarhatni, még sem történt egy zajos ellenszegülés is. Valóban soha sem nyilatkozott emberi dolgokban az isteni gondviselés keze világosabban, mint azon béke, nyugalom és illedék által, mellyel a' néger-nép rabszolgaságból szabadságra lépett által, 's most kötelességeit újra teljesíti. — A' Globe szükségesnek véli, határozottan ellenmondani azon még mindig szárnyaló hirnek, mintha a' ministerek O'Connellel szövetkezve munkálnának. A' ministerek csak egy értelemben esküttek össze O'Connellel, tudnillik azon szándékban, hogy Irland állapotját javítsák, mennyire az utóbbi e' mellett semmi önséges vagy becskoros (ehrsüchtig) czélokra nem törekvék. O'Connell azon telekbirtokosokról, kik a'

tizedet a' bérlők helyett magokra vállalák, azt mondja, hogy azok viseletét igen dicsérné, ha ök azután a' bérlőktől a' fizetett tizedet vissza nem fognák kívánni; de mivel azok közt Downshire marquist is látja, kit senki sem fog bőkezűség gyanujával terhelni: arra kevés kilátása 's reménye van. 'S ha e' telekbirtokosok a' bérlőket olly egyház-szegelésre akarják kényszeríteni, melly vallásuktól idegen, által nem látja, mi okért örvendjenek a' Globe vagy egyéb ministeri lapok. —

FRANCZIAORSZÁG.

A' király Camille-Desmoulins mellképét, — ki az által, hogy 1789ben jul. 14-kén első tüzte föl a' nemzeti kokárdát, némileg kezdője is volt a' revolutiónak, mellynek később csakugyan áldozatja lett, — Versaillesban a' történeti museumba fölállítatá. — Sept. 15-ről jött hírek szerint a' tripolisi polgárháborúnak, melly már három év óta tartott, vége. Majd valamennyi törzsök Ali basának hódolt meg 's török követet vártak, ki fermánt vala hozandó Ali részére. — A' Quotidienne folyvást kordolja Pozzo di Borgót. Minden alkalmat megragad, hogy ezt vagy amazt lobbanthassa szemére. Többek közt ezt is: „Jelenti, ugymond egyik lap, hogy Maison marsal nem jelent meg a' Sándor-oszlop beavatásán. Ugy vélekedett 's méltán, hogy francia katona létére nem helyén lett volna ott. Ezt Pozzo di Borgo ur tanuságul veheti, ki mint orosz követ nem lávé, hogy a' fontainebleau monarchiai parodiákon nincs helyén.“ — A' Quotidienne szerkesztője Dieudé ur, mivel egyik cikkelyében azt vitatá, hogy az orleanisták esküszegésről nem szólhatnak, mert Lajos-F. midőn a' koronát elfogadá, azon hűség esküjét szegte meg, mellyet mint orleansi hg. törvényszerű fölséges urának több ízben eskütt, — egyévi fogságra 's 5000 frank birságra íteltetett. — 47 új nevet hírlenek, kiket pairekké szándékozik a' király nevezni, 's köztök Royer-Collard, Beranger, Dupin 's a' t. is előfordulnak. — Persil ur, mint pécsetör, körlevelet bocsátott valamennyi fr. érsek és püspökhöz, mellyben kijelenti, hogy a' pápa levelét, mellyben a' Lamennais „egy hívő szavai“ czimű könyvét kárhoztatja, a' kormány engedelme nélkül helytelenül hirdették ki, 's arra szólítja őket föl, hogy ezentúl a' fenálló törvényhez tartsák magokat, 's a' pápa semmi levelét vagy közleményét, a' kormány engedelme nélkül (absque placeto) ne hirdessék ki. — A' cholera Ejszakafrikában is kitört, melly eddig menten marada töle. A' j. de Paris szerint Marseilleből oct. 15-ről érkezett telegraphi h iradás szerint e' járvány octob. 10-kén ütött ki Oranban 's benne már néhány katona meg is halt. Marseille és Toulonban óvakodó rendszabályok tétetnek e' miatt. — A' Gallignani Messengere

főhatalmazottnak jelenti magát, hogy azon bért, mellynél fogva Livingston ur, az északamerikai követ, új utasítást kapott volna kormányától azon 25 millió frank ügyében, mellyekkel Franciaország Északamerikának tartozik, teljesen alaptalannak és hamisnak nyilvánítsa. Livingston ur t. i. nem Amerikából jött vissza Párisba, hanem a' szövöjái fürdőkből, 's mint határozottan bizonyítják, soha és semmi körülmény alatt sem fogja az érintett utasításokat kapni. — Azon megjegyzést tévé valaki, hogy szinte két hónap óta nem mulik nap, mellyen a' párisi hirlapok egy vagy több öngyilkolást nem jelentenének. Ez szomorú, mert az öngyilkolás a' beteg lélek leggyászosabb paroxizmusa. — Boieldieu a' híres hangművész temetése oct. 13kán ment véghez. A' menet délelőtti 11 $\frac{1}{2}$ óra-
kor hagyá el az elhunytak házát, elől a' nemzeti őrség egyik legiójának hangászkarja ment egy sorzredével. Az úton nemzeti őrség és sorkatonaság álla sorban. Két, keresztbe tett kard, a' becsület legio ezimere, 's az elhunytak mint nemzetőrségi vadásznak vállrojtja valának a' koporsón kifüggesztve. A' gyász-lepelt egyedül az Akademia tagjai vivék, mindenik szárnyát minden különosztályból egyegy. A' család után az Akademia 12 tagja lépdelt, 's a' vígdaljáték, a' hangászati conservatorium, a' nagy daljáték képviselőji, sok hangművész 's a' megholt egyéb baráti. A' hangköltészek (componisták közt látható vala Lesueux, Cherubini, Paër, Rossini, Caraffa 's a' t.; a' színészek közt pedig Nourrit, Lablache, Martin, Pouchard, Lemonnier, Levasseur, Paul, Genos, Samson és Vernet, továbbá Pradier, 's a' két Dantan szobrász uu. Azon utcza, mellyen a' menet halkan huzódék, tömve volt emberekkel, kik közt a' legtisztesebb csönd uralkodék. — Az invalidház egyházában Cherubini requiemét adák, mellyre a' megyés püspök egyházat adni a' színészeknek adni nem akart. — Rouenban, Boieldieu szülővárosában is tartatott részére gyásztisztelet. Az oppositioi lapok szemökre hányogatják a' ministereknek, hogy Franciaország e' nagy hangköltészt szegénységben hagyák meghalni. A' ministeri lapok erre azt válaszolják, hogy a' belminister már olaszországi útjában segíté őt, visszatértekor pedig hangköltészteti tanítóvá tévé 3000 frank fizetéssel, e'főlött évenként 3000 frankot ajánla neki nyugpénzül. Most a' belminister 1000 frankot írt emlékére alá, 2000 frankon pedig megvette Dartan által készített mellszobrát az Intézet számára. — A' j. de Paris főhatalmazottnak mondja magát kijelenteni, hogy d. Miguel Spanyolországba jöttének hira nem igaz. — A' draguignani és grassei nemzeti őrség fölösztatott és lefegyvereztetet. Ez utóbbi

városba e'főlött meg egy csapat gyalogság is küldetett, mellyet a' nemzeti őrségtől elszedett puskákkal fegyverzének föl. — Artemise fregát, melly sept. 19kén indult el Toulonból, 26kán Algierba érkezett, hová az új kormányzó Erlon gróf altábornagyot, és Pasquier urat szállította. — A' National egy hosszabb cikkelyt a' közböcsánatról így rekeszt: „Ne csalódjék a' kormány, hogy a' közböcsánatnak semmi haszna sem lenne. Tudjuk, hogy az igazgatás szemesebb tagjai illy csalódásnak nem hódolnak, 's ezen egész ügyben a' kegyelem színe alatt csak a' becsvágy nyomoru játéka rejtezik. A' kérdés valódi jelentőségében így áll: Decazes ur (főrendőr tiszt X. Károly alatt) tanácselnök ohajt lenni, 's a' pör azt lehetetlenné teszi; ez, első ok a' közböcsánatra. A' pairségnek kevés oka van ohajtani, hogy még gyüöltebbé tegye magát; ez 2dik ok a' böcsánatra. A' pör tömérdek fölmulhatlan anyagi akadályt gördít elő. 295 vádlottat nem könnyen ítélni el, a' multból is olly emlékezeseket meríthetne, mellyek csak a' demokrátiát mozdítanak elő; 's a' t. E' mellett még a' személyes kérdéseket is fontolatra kell venni. Gérard ur böcsánatot akar, Persil nem. A' közböcsánat megölné Persil urat, a' hatalom többi eszközeivel együtt. A' rendszert azonban még sem akarnák megmástitani, azonban a' böcsánatra is van több ok. Ohajtják tehát a' böcsánatot, mert máskép nem tehetnek, de egyszersmind olly férfiakat hínak országlási eszközökké meg, kik minden gyöngeségi hiedelmet távolítanak. Illyen Decazes ur. Ohajtják tehát a' böcsánatot, de Decazes ural.”

S V É D O R S Z A G.

A' svéd lapok következő levelét közlik Lindeberg kapitánynak sept. 10röl a' városi fogházból Stokholmban, mellyet a' kir. helytartósághoz halálos büntetésének vár-fogsággá lett változtatása iránt böcsátott: „Ma vettem ő kir. Fölsége aug. 14iki határozatát, melly által halálra ítéltetem; kir. kegyelem által azonban három éves fogház-fenyítésre másítottat az. Egyszernél többször nyilvánítottam már, hogy igazságot, nem kegyelmet kívánok. Nem tudom, mi fögalmuk van azoknak egy férfi szaváról, kik azt hiszik, hogy játszhatni ezzel, ha bármibe kerüljön is. Egyszer ajándékozta az életura nekem életemet, 's egyedül neki ohajtok egykor számot adni ez ajándék alkalmazásáról; de nem fögnám azt tehetni, ha másod izben hozzám hasonló portól fogadnám el azt; 's habár e' halandó, király volna is, elfogadása által még is becsületemet áldoznám föl. Testem a' hatalom kezében van, 's az történhetik vele, mit akarnak, minthogy magamnak anyagi (materialis) eröm niucsen. De ha önként csak egy óra-fogsá-

got
akke
gad
ságl
kine
hát
tatla
most
vége
hala
ez t
hog
lok a
vagy
Kéro
fejen
alatt
iránt
hely
rult
halál
azon
névn
stok
reha
nem
kir.
lésne
vény
mási
az,
írass
melly
ra va
Az u
lített
várba
az e
pitán
adás
azt is
figye
eddig
gyelo
enné
vádlo
hajla
litika
gét a
vagy
letet
pitán
Am)
széke
zott

got, vagy egy fillérnyi-bírságot fogadnék is el, akkor tenném magamat gonosztét bünösévé, eltagadván az igazságot, 's azon gyalázatos hazudsághoz állván, mintha gyaláztam volna a királyt, kinek azonban személyét nem is neveztem, 's tehát oly vétket tolnak rám, mellyben teljesen ártatlannak érzem magamat. Csak az a kérdés már most: mikor haljak meg? némi gazdasági ügyeim végett ohajtanám, ha vagy két hónapig ellehetne halasztani, például névnapomig, nov. 8ig. De ha ez törvényes jogomon legkisebbet is tulhág, úgy hogy e javaslat-elfogadás kedvezés lenne, elálllok attól előre, 's nyilvánítom, hogy lelkileg kész vagyok halálra; habár holnap történnék is az meg. Kérem azonban tudassák velem: mikor essék le fejem, melly hazámnak hasznosabb lesz, ha bárd alatt hull le, mintha vállaim közt marad. Az eziránti végzés másolatát írásban kérem." Sept. 17én helytartósági parancs következtében lelkész járult Lindeberg kapitányhoz a fogházba, hogy őt halálra készítse, 's mint mondják a kapitánynak azon ohajtása is teljesített, hogy a kivégzéssel névnapjáig várakozandnak. Azonban valamennyi stockholmi lap azon hiedelmű, hogy az ítélet végrehajtása több tekintet 's körülmény miatt meg nem fog történni. — A stockholmi hivatalos újság kir. előterjesztvényt közöl, melly az országgyűlésnek adatott elé, 's melly a svéd főbenjáró törvények czikkelyeiben némi másítást javasol. E másítás azon szakaszokat érdekli, mellyek szerint az, ki a királyt, királynét, vagy székörököt írással vagy szóval megbántja, halálra ítéltetik; melly büntetést ugyan enyhítheti a király, 's másra változtathatja, de egészen nem engedheti el. Az új előterjesztvénynek, mellynél fogvást az említett véteknek két-, vagy tízéves fogsággal, vagy várba-záratással kellene fenytetnie, legközelebb az ezélja, hogy oly esetek, mint Lindeberg kapitányé, jövődre kerültesse ki. A kir. előadásban a javaslat támasz-okai közt (Motivirung) azt is olvashatni: „Úgy látszik, mintha a RRék figyelmét mellőzte volna, hogy a vétkestől függött eddig, valljon a rá mért büntetés változtatását kegyelem gyanánt fogadja-e el, vagy sem? úgy hogy ennél fogva semmi egyéb nem kívántatik, mint a vádlottnak tudni azt, hogy ő Fölsége nem igen hajlandó a fenálló (halált szabó) törvényeket politikai vétségekre alkalmazni, 's ez által ő Fölségét azon kénytelenségre juttatja, mellynél fogva vagy a vétséget vádotalan, vagy a hozandó ítéletet végrehajthatlan hagyná." — Lindeberg kapitány a fő törvénytiszttséghez (Justiz-Kanzler-Amt) folyamodott, hogy a Swea-udvari törvénytörvényt itélete okai iránt, mellyekre az ellene hozott halálos ítéletet alapítá, számadásra vonja. —

TÖRÖKORSZAG.

A török hírlap ellenmond azon hírnek, mint-ha a szultán a konstantinápolyi görög patriarchát letette, 's helyébe másikat önkényesen, 's a görög zsinat választási jogát mellőzve, nevezett volna ki. A patriarchát, ugymond a török újság, a szultán vénsége miatt tevé le, 's helyébe a tirnovai metropolitát, miután azt valamennyi metropolita, 's egyéb görög főbék egyhangúlag elválaszták, erősítette meg a patriarchaságban. — A Times következő érdekes levelet közöl Párisból a két török követ küldetéséről: „Reschid bey küldetése Parisba, és Namik basáé Londonba sok véleményre ada politikai köreinkben alkalmat. Azon kevés, mit Reschid bey kétszeri tanakozásából Rigny admirállal hallhatni, azt hiteti el, hogy a két követ arra van megbízva: terjesztenék elő a francia és angol kormánynak, mi nagy veszélybe juthat a szultán, ha Russzia ellen hadat üzenének, melly csak ezen status tengeri hatalma megsemmisítésére volna irányozva. A szultán Angol és Franciaországot arra ohajtja emlékeztetni, hogy Russziának Törökországba lehető becsapás végett nincsen az előbbi seregre szüksége, mivel mig az angol és francia sereg Törökország javára az orosz hajóhad megsemmisítésén fáradozna, az alatt az orosz sereget a Balkánon keresztül a török fővárosba jövésében semmi sem fogná gátolni. A szultán természetesen ohajtja Anglia és Franciaország segédelmét, de úgy, hogy az Törökországnak lényeges hasznot hozna, és mind Russzia, mind az aegyptusi alkirály ellen oltalmazná. Ha Anglia és Franciaországnak elhatározott szándéka mindent elkövetni Törökország föntartására, úgy ezen szándékjoknak világos, kétségtelen nyilvánítása az orosz udvar előtt, midőn alkalom adatik rá, oly sikerű leend hihetőleg, mint bármilly háborúi demonstratio. Russzia nem merendi mindaddig Törökországot meghódítani, mig Anglia és Franciaország, vagy csak Anglia is egyedül, azt meg nem engedi. Russzia nincs oly helyzetben, hogy első rangú európai hatalommal háborút kezdhesse, 's igen is örizzekdni fog illy háboru veszélyitől. Nem szükség Európának Russzia gyöngeségét mutogatni, az utóbbi 20 év, elég bizonyság arra.

GÖRÖGORSZÁG.

Athenéből sept. 10röl írják, hogy a kormány ugyanott a régi hellen emlékekre ügyelést egy fő felvigyázóra (Generalconservatorra) bizta, 's mindenütt, hol emlék-csoportok vannak, őrv. felügyelő invalid-helyet állítand föl, hogy az emlékek szem előtt lehessenek. Későbbi hírek pedig azt jelentik, hogy a kormány a palikárokat, kik az utóbbi zendüléskor oly vitézül viselék magokat,

ismét elbocsátotta, 's azok nyugtan és csöndesen tértek honjaikba vissza. Griyas és Katszako zászlóaljai megmaradnak folyvást szolgálatban, vagy addig legalább, míg keleti Majnában a' forrongás tartand. A' kormány úgy látszik érzeni kezdi, hogy az országban létező 4000 bajor nem elég-séges." Ehez képest sokan azt hiszik, hogy nem sokára rendelés jövend ki, melly ama' 2000nyi szabálytalan katonaságot, kik e' csiklandós pillan-tásban olly vitézül kiállottak a' próbát, 's buzgó-ság és renddel tünteték ki magokat, országvé-deknek v. vidéki katonaságnak nyilvánítandja. Naupliából sept. 18ról bizonyosnak írják, hogy a' kir. lak Athenébe tételük által dec. 1jén. A' király egy ideig Korinth és Athene közt habzott, de utóbbi utja Athenébe végkép elhatárzá a' dolgot. E' hatá-rozat fontos, 's erkölcsi következtetésekkel teljes, az új országra nézve. Legelső következtetése is az lesz, hogy sok vagyonos ember fog oda húzódni, 's maradandó lakjátottan telepíteni meg. — Görög-ország 3 főrészeit u. m. Rumeliát, Moreát és a' szigeteket lakók közt szembetünő különzés van. Rumeliában, vagy a' görög-szárazföldön a' közép-kor lovagi szelleme, a' vitézség, szerelem, fosztásvágy, vendégszeretés 's erőszakosság, tudat-lanság 's vakmerőség majd nem egész erejében maradt fen; 's mivel a' rumelioták szilaj (ámbar a' törökök és kapitányok által gyakran ostromlott) szabadságban éltek, kevély hadi bélyegöket fön-tartották, mi mellett viseletjökben valami egye-nességet 's nyíltságot, de egyszersmind féktelen-ségre hajlást mutatnak. Életmód, házbutor, min-dennapi élelemmód, minden az ó helleni idők egy-szerű bélyegét viseli e' részén a' göröghonnak. Peloponnesus, Majnát kivéve, egészen török hata-lom alatt volt. Néhány kleptai család, mint p. o. a' Kolokotroni és Koliopulosé, birtak ugyan hegyeik-ben némi szabadsággal; de az előkelő családok úgy annyira magokhoz ragadtak minden uraságot, hogy még a' basák is tőlök függöttek, kiknek ne-vében a' népet amazok még inkább nyomták mint a' törökök. E' közrabszolgaság a' moreoták charak-terében, sőt külviseletében is mély nyomokat ha-gyott maga után. A' szigetek kereskedői kapeso-lataiknál fogva Európával, leginkább közelítettek a' műveltséghez. Ház, butor, ruházat, étel 's a' t. mind leginkább franki szokásokra üt a' szigete-ken 's azt gondolná az ember, egészen más idő-korba jutott, ha p. o. a' Helikonról vagy Parnasszról

(hol csekély gunyhóban a' család feje, nője 's gyer-mekeivel a' földön hál, míg a' másik szugolyban szarvas-marhája és szamarai állanak) Tinosba v. Naxosba jő, hol szép velencei izléssel butorzott házban az élet minden kényelmeit fölleli, mellyek bár avultabbak, még is legalább európai művelt-ségre mutatnak.

N É M E T A L F Ö L D.

Az allg. Z. következő, oct. 14kén költ leve-let közöl Amsterdamból Haber pénzváltótul, mellyel a' közönséget óni szándéka, hogy az új spanyol kölcsönre semmit se adjon: „Amsterdam oct. 14én: Épen most olvasom a' párisi lapokban, hogy a' pro-curatorok Madridban új 400 millió reálnyi kölcsön-bocsátást határoztak el. Már ő kath. fölsége V. Károly királynak különféle rendelései, mellyekkel ő Fölsége az özvegy királyné bourboni d. Maria Krisztina úgy nevezett kormánya minden tetteit törvényteleneknek nyilvánítja, elegendők megóni a' közönséget, 's tudósítani mindazon tökepénzei bizonyos elvesztéről, mellyeket a' Madridban most uralkodó törvénytelen hatalomnak kölcsönöznének. Ó kath. fölségétől pénzügy-érdekeiben megbízatva kötelességemül nézem, e' pillanatban Kegyedet d. Carlos király ama' rendeléseire figyelmeztetni. Mi-óta azok, kik a' spanyol pénzügy rendbe állításá-ra hivatalosaknak nevezik magokat, munkához fog-tak, ezernyi család vala Európában a' leggyalá-zatosabb családás vesztés tanúja. Jövendőre senki se panaszkodjék, hogy nem tudva Spanyolország tör-vényszerű kormánya igaz szándékot, új törbe esett. Ismétlem tehát, hogy se ama' 400 millió reálnyi, se más kölcsönt, mellyet a' Madridban országlok netalán határoznának, ő Fölsége V. Károly király, soha elismérni nem fogja 's a' t. Haber.“

E L E G Y H I R.

Egy lengyel nemes Lembergben tavaly gö-lyát fogott, 's azt ismét szabadon bocsátotta, miután nyakába egy könnyű vas örvöcskét akasztott, mellyen e' szok valának: Haec ciconia ex Polo-nia. (E' gölya lengyelországi). Az idén e' gölya (czakó v. esztrag) visszatért, 's újra elfogatik, de mennyire csudálkozott a' nemes ember, midőn a' vas örv alatt, más vékony arany örvöcskére talált e' szókkal: India cum donis remittit ciconiam Po-lonis. (India ajándékkal küldi a' gölyát a' lengye-leknek vissza). Miután számos szomszédot össze-csődített e' meglepő hír-olvasásra, ismét szabadon ereszté utjának a' gölyát. —

A' gabona pesti piaczi ára octob. 31kén 1834:

posz. m. vál. gar.	legjobb	közép	csékély	posz. m. vál. gar.	legjobb	közép	csékély
Tisztabuza	140	133 $\frac{1}{2}$	126 $\frac{3}{4}$	Zab	73 $\frac{1}{2}$	72	70
Kétszeres	120	113 $\frac{1}{2}$	110	Köles	—	—	—
Rozs	110	106 $\frac{3}{4}$	—	Köleskása	—	—	—
Árpa	96 $\frac{3}{4}$	93 $\frac{1}{2}$	86 $\frac{3}{4}$	Kukoricza	93 $\frac{1}{2}$	90	86 $\frac{3}{4}$

P é n z k e l e t:

Bécs october 29kén (ezé pár pengő pénzben)			
Status 5 pC. kötel.	99 $\frac{7}{8}$	1834 ¹¹ statuskölc.	551 $\frac{1}{4}$
„ 4 pC.	92	Kam. 2 $\frac{1}{2}$ pC. kötel.	58 $\frac{3}{4}$
„ 1820 köles.	206 $\frac{1}{2}$	Bankrészvénny	—
„ 1821 ¹¹ „	137 $\frac{1}{2}$	Cs. arany pCt. agio	—